

Vážená Paní Věro, vážení přátelé,

Sešli jsme se dnes při velmi smutné příležitosti, kterou jeden můj známý trefně popsal slovy: "už se kácí také v našem lese".

Vyprovázíme na poslední cestu našeho přítele Miloše Váňu, který byl všeobecně znám pod přezdívkou Prťák a zemřel ve věku necelých sedmdesáti let.

Znal jsem Prťáka od jeho čtrnácti let, a tak mi dovoluje malou vzpomínku na něho a naše bohatýrské doby mládí.

Seděli jsme spolu ve školní lavici na chemické průmyslovce a plánovali smělé cesty po světě, z nichž mnohé se podařilo uskutečnit. Sjeli jsme spolu spoustu řek a prochodili jsme nemálo pohoří.

Nebyla to jen Gerlachovka nebo jugoslávský Triglav či japonská Fudži, ale i méně obtížné hory, ovšem s nějakou legendou, kterou jsme si k tomu vytvořili. Jako třeba když jsme v květnu 1956 obřadně v Jizerských horách zdolávali nevysoký Bukovec za pomoci několika výškových táborů, abychom uctili britské horolezce, kteří na den přesně před třemi roky zdolali Mount Everest. Prťák byl vždycky pro každou dobrodružnou hru, a měl srdce romantika.

Už na konci padesátých let jsme podnikli několik smělých výprav k polskému moři bez pasu, později objevovali s celou partou kouzlo sibiřské tajgy ve Východních Sajanách. Běhali jsme spolu na orientačních závodech. K hitům naší společné činnosti patřily stokilometrové pochody. Na jaře 1963 jsme v hospodě po pátém pivu řešili (a také o pár týdnů s Tlupou později uskutečnili) otázku, zda netrénovaný člověk může ujít 100 kilometrů za 24 hodin, čímž jsme nechtěně vyvolali masové hnutí dálkových pochodů. Prťák proslul i jako televizní "nеспavec" - účastník experimentu studia Zvědavá kamera 120 hodin bez spánku v roce 1965. Ale hlavně jsme spolu v roce 1970 jeli na dnes už legendární, téměř roční cestu napříč Asií – autostopem z Prahy až do japonské Ósaky. Cesta, která nás zformovala do konečného životního postoje.

Nebyly to ale jen čundry. Mám v paměti Prťáka jako velkého čtenáře, který měl obdivuhodný přehled o všem, co vycházelo. Ještě na průmyslovce jsme se předháněli, kdo bude mít kompletní sbírku všech knih Karla Čapka a sháněli po antikvariátech všechna stará vydání. Abychom na to měli, tak si ve školní jídelně zaplatil obědy na měsíc vždy jen jeden z nás a pak došel kamarádovi pro přídavek – druhou porci představovala ovšem už jen omáčka s knedlíky. Příští měsíc jsme si to prohodili. Stávali jsme spolu pravidelné čtvrtěční fronty před knihkupectvími, chodili na koncerty....

Těch vzpomínek je mnoho...

Ještě tedy jednu - kde a jak vlastně Prťák ke své přezdívkce přišel? To bylo někdy v roce 1957 nebo 1958 kdy nás asi osm lidí z Tlupy jelo na lyže do Nízkých Tater. Najmuli jsme si od hajného malý srub těsně pod vrcholem Královny Hole a strávili úžasný týden. Na závěr jsme sjeli do Popradu a ubytovali se v soukromí. Jako vždy jsme s Prťákem prošmejdili místní knihkupectví, jestli tam nemají nějaké klenoty, které nám v Praze unikly. A skutečně Prťák objevil hru dramatika Alfreda Jarryho Krále Ubu. Tahle Jarryho patafyzika, - věda postavená na hlavu - nás vždy přitahovala, vůbec absurdní záležitosti, recese, to bylo v Tlupě naše. Večer Prťák s chutí předčítal vybrané pasáže a mezi jiným v textu párkrát padla slova prťácká scénka, prťácká záležitost, prťácké chování... Takže to měl Miloš do rána přišito. Tehdejší literární noc a její absurdní atmosféru podtrhovalo ještě to, že v námi pronajmutém pokoji, kde byla jedna velká manželská postel a většina z nás spala ve spacácích na zemi, byly ještě velké dřevěné necky, v nichž ležel mrtvý vepř zakrytý prostěradlem. Myslím, že zde jsou s námi někteří, kteří se na to pamatují.

Prťák prožil poněkud jiný život než valná většina z nás - nikdy neměl svoji vlastní rodinu. To ale nijak nesnižuje jeho životní kvality. Prťák, plachý k děvčatům, takže starý mládenec, ale dobrý kamarád nás všech, vždy usměvavý, dobře naladěný, podnikavý, umíci se nadchnout pro každou, i bláznivou záležitost, ochotný kdykoliv pomoci, se vydal na poslední čundr, ze kterého není návratu. Vzpomeňme si na něj občas, všichni z různých part - z Tlupy, z Nohybu, z turistického oddílu TJ Praga, z Paběrek, kdokoliv ...

Skončím výrokem anglického filozofa Francise Bacona: Přátelství násobí radost a dělí žal.

Děkuji za pozornost.

Sbohem Prťáku.

6.2.2009

Zdeněk Thoma

